

Motion till riksdagen 2017/18:3394

av **Aron Modig m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 8 Migration

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Förslag till riksdagsbeslut.....	3
Tabeller.....	6
1 Inledning.....	7
1.1 Kristdemokraternas utgångspunkter	8
2 Asylprocessen och mottagandet	8
2.1 Asylprogram – obligatorisk sfi och samhällsorientering.....	8
2.2 Korrekta beslutsunderlag	9
2.2.1 Åldersbedömningar av ensamkommande	9
2.3 Asylansökningsområden.....	10
2.4 Vård av asylsökande med svåra trauman.....	10
2.5 Rätt att arbeta från första dagen.....	10
2.6 Ensamkommande barn och unga	11
2.6.1 Nationell krissocialjour för ensamkommande	11
2.6.2 Lämpligt boende för ensamkommande barn och unga	11
2.6.3 God man inom 24 timmar	12
2.7 Permanent lag om tillfälliga, treåriga uppehållstillstånd	12
2.8 Synnerligen och särskilt ömmande omständigheter	13
2.9 Effektivare avvísningar.....	14
2.10 Ett gott mottagande av nyanlända.....	14
2.11 Inrätta en inspektion för migrationsfrågor	15
2.12 Hjälporganisationerna ska få ökat stöd.....	15
2.13 Kompetens gällande förföljda på grund av tro, kön eller sexuell läggning.....	15
2.14 Se över EBO-lagen	16
3 Familjeåterförening och anknytningsinvandring.....	16

3.1 Kvinnor som kränks eller riskerar att kränkas – tvåårsregel	17
4 Utveckla arbetskraftsinvandringen	18
5 Flyktingpolitik inom EU.....	19
5.1 Dublinförordningen	19
5.2 Kvotflyktingar och nödvisum	20
6 Uppvärdera medborgarskapets betydelse	20
6.1 Obligatoriskt med samhällsorientering.....	21
6.2 Medborgarskapsceremoni och medborgarbok.....	21
6.3 Återkalla medborgarskap som erhållits genom mutor eller bestickning	21
6.4 Bred utredning av frågan om medborgarskap	22
Övriga budgetpåverkande anslagsförändringar	22

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna asylrätten genom att föra en ordnad, human och långsiktigt ansvarsfull integrations- och migrationspolitik som erbjuder en fristad för människor på flykt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om asylansökningsområden och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av korrekta beslutsunderlag i asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka drivkrafterna för asylsökande att medverka till att identiteten fastställs och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de som har fått ett avslagsbeslut på sin asylansökan, och där åldern varit av avgörande betydelse för beslutet, ska erbjudas möjlighet att genomgå en medicinsk åldersbedömning före det att beslut om avvisning eller utvisning verkställs och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett asylprogram där asylsökande ska delta i 15 timmar språkutbildning och 9 timmar samhällsorientering per vecka och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att asylsökande ska arbeta 16 timmar i veckan på asylboendet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att villkoret för identitetshandlingar för att få AT-UND bör tas bort och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett fribelopp för asylsökande som får ett reguljärt arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast finna en lösning på frågan om samordningsnummer för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell krissocialjour för ensamkommande och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell kampanj för att rekrytera fler familjehem och gode män och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ensamkommande flyktingbarn ska få en god man inom 24 timmar och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i utlänningslagen bör införas en huvudregel om tidsbegränsade treåriga uppehållstillstånd för den som har beviljats asyl, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de som får tidsbegränsat uppehållstillstånd ska ha rätt till familjeåterförening och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avvísningar och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka antalet återtagandeavtal med viktiga mottagarländer och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer resurser till polisen för att kunna verkställa avvísningar, utvisningar samt fler inre utlänningskontroller och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förvarstagande och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka antalet förvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av ett gott mottagande för att förhindra ett långvarigt utanförskap och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en inspektion för migrationsfrågor och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en uppföljning av lagen avseende personer som riskerar förföljelse på grund av tro, kön eller sexuell läggning och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EBO-lagen bör ses över och att ekonomiska styrmedel bör användas på lämpligt sätt och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvinnor som kränks eller riskerar att kränkas under tiden för den s.k. tvåårsregeln och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personer som studerar i Sverige bör ges möjlighet att stanna i minst sex månader för att söka arbete eller starta företag och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att korta handläggningstiderna för arbetstillstånd samt införa en 30-dagarsgaranti och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverk och tillämpning avseende arbetstillstånd bör ses över i syfte att ta bort hinder som kan framstå som orimliga och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en reformering av Dublinförordningen och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla EU:s medlemsländer ska ta emot fler kvotflyktingar inom ramen för UNHCR:s vidarebosättningsprogram och tillkännager detta för regeringen.

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nödvisum och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppvärdera medborgarskapets betydelse och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som söker medborgarskap ska ha genomgått undervisning i samhällsorientering och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om medborgarskapsцерemonier och medborgarbok och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barn som föds i Sverige genom anmälan ska få svenskt medborgarskap och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkalla medborgarskap som har erhållits genom mutor eller bestickning och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda frågan om medborgarskap och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Tabeller

Tabell 1 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2018 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Migrationsverket	5 315 835	-36 000
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	8 101 000	+56 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	77 915	
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	959 878	-7 000
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	288 800	
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	305 150	
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	349 202	
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	155 450	
1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.	195 000	
<i>Nya anslag</i>		
1:11 Anhöriginvandring		+1 100 000
Särskilt och synnerligen ömmande omständigheter		+400 000
Summa	15 748 230	+1 513 000

Tabell 2 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2018 till 2020 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (miljoner kronor)

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen (KD)		
	2018	2019	2020
Utgiftsområde 8 Migration			
1:1 Migrationsverket	-36	-65	-96
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	+56	+56	+56
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	-7	-12	-18
<i>Nya anslag</i>			
1:11 Anhöriginvandring	+1 100	+370	
Särskilt och synnerligen ömmande omständigheter	+400	+120	
Summa	+1 513	+469	-58

1 Inledning

Det pågår en humanitär kris i världen. Krig, förtryck, islamistiska terrorgrupper och förföljelse av etniska och religiösa grupper gör att miljontals människor är på flykt. Samtidigt söker sig många andra, av fullt förståeliga skäl, bort från fattigdom och misär mot vad man hoppas ska bli en nystart.

Antalet personer som sökte asyl i EU under 2016 låg fortsatt på höga nivåer, i fjol registrerades 1,2 miljoner asylsökningar. Under samma år registrerades 387 000 ankomster till EU, varav nästan alla (363 000) kom sjövägen via Medelhavet. Detta är dock en kraftig minskning från 2015 då över en miljon människor korsade Medelhavet för att söka asyl.

Sedan det omdiskuterade avtalet mellan EU och Turkiet trädde i kraft våren 2016 har antalet migranter som tagit sig från Turkiet till de grekiska öarna minskat väsentligt. Antalet migranter som tagit sig till Italien från Nordafrika ligger däremot fortfarande på höga nivåer och väntas även göra så framöver. 2016 omkom fler än 5 000 personer när de försökte ta sig över Medelhavet i hopp om ett bättre liv. Flest asylsökande tar för närvarande Italien, Grekland, Frankrike och Tyskland emot. På det stora hela har dock det antal asylsökande som tar sig till unionen minskat också så här långt 2017, med 47 procent under första kvartalet jämfört med samma period föregående år. Även andra kvartalet kunde man konstatera en minskning, denna gång med 54 procent jämfört med samma period 2016.

Också för Sverige har antalet asylsökande under 2016 och första halvan av 2017 varit lägre än åren dessförinnan, delvis på grund av de tillfälliga gränskontroller som funnits mellan flera av EU:s medlemsstater och delvis på grund av den politik som Sverige har bedrivit. Den tillfälliga migrationslagstiftningen samt gränskontrollerna och de tidigare id-kontrollerna har alla varit en del av denna politik.

Utöver detta har mycket också gjorts för att få det svenska migrations- och integrationssystemet att fungera bättre, framför allt med utgångspunkt i den migrationspolitiska överenskommelse som Kristdemokraterna, de övriga allianspartierna och regeringen slöt i oktober 2015. Denna innehöll 21 insatser som syftade till att skapa mer ordning och reda i mottagandet, få till en bättre etablering och dämpa kostnadsökningarna. Flertalet av dessa åtgärder har nu vidtagits och implementerats.

- Personer med lagakraftvunna avvisnings- eller utvisningsbeslut har inte längre rätt till dagersättning eller plats på anläggningsboende. Detta har varit en åtgärd dels för att frigöra boende för asylsökande, dels för att skapa incitament till frivilligt återvändande för den som saknar skyddsskäl eller andra skäl att stanna i Sverige. Barnfamiljer undantas från bestämmelsen.
- RUT-avdraget har utvidgats till att omfatta fler tjänster, vilket sannolikt kan bidra till en väg in på arbetsmarknaden för fler nyanlända.
- Föräldrapenningen har sedan sommaren 2017 begränsats för föräldrar som kommer till Sverige med barn. Tidigare hade föräldrar som kom till Sverige med äldre barn tillgång till lika många dagar med föräldrapenning som om barnet vore nyfött.
- Tillfälliga uppehållstillstånd har införts.
- Mottagandet av kvotflyktingar, som idag utgör en av få lagliga vägar till Sverige, kommer att ha mer än fördubblats år 2018 jämfört med före migrationsöverenskommelsen.

För tillfället verkar alltså den migrationspolitiska situationen – från Sveriges och EU:s perspektiv – ha stabiliserats. Samtidigt är Migrationsverket tydligt i sin prognos från juli med att det råder stor osäkerheten kring den framtida migrationsutvecklingen. Säkerhetssituationen i Mellanöstern och särskilt situationen i Syrien kommer även i fortsättningen att vara viktiga faktorer för hur migration till Sverige och Europa utvecklas.

Migrationsverkets senaste uppskattning av antalet asylsökande är att mellan 19 000 och 42 000 kommer söka asyl i Sverige under 2018 och 20 000–44 000 under 2019. Som en viktig faktor för prognosen längre fram nämner Migrationsverket i sin juli-prognos återgången till permanenta uppehållstillstånd under sommaren 2019 och hur lagstiftning och mottagande ser ut i andra europeiska länder vid tillfället.

1.1 Kristdemokraternas utgångspunkter

Kristdemokraternas migrationspolitiska utgångspunkt är att värna asylrätten och att Sverige har ett moraliskt ansvar att hjälpa medmänniskor i nöd. Partiet ska vara en garant för en ordnad, human och långsiktigt ansvarsfull migrations- och integrationspolitik som erbjuder en fristad för människor på flykt. Utgångspunkten är att försvara öppenheten och den fria rörligheten inom EU. Vi vill även se fler lagliga vägar in i unionen. Samtidigt ska vi kunna känna oss trygga i att asylprövningen är rättssäker, eftersom den som saknar skyddsskäl och får nej på sin asylansökan också ska lämna landet.

De gemensamma principerna för den reglerade migrationen inom EU har sedan sommaren 2015 i princip satts ur spel, och de förutsättningar som det svenska asylmottagningssystemet bygger på fungerar fortfarande dåligt. Det gör att det inte är möjligt för Sverige att ha asylregler som kraftigt avviker från andra EU-länders. Därför är det angeläget att Sverige även i fortsättningen arbetar för en harmonisering av migrationspolitiken inom EU, där fokus ligger på att höja upp lägstanivån bland medlemsstaterna, och att medlemsländerna följer ingångna avtal så att asylrätten kan vidmakthållas.

Vid sidan om behovet av att förbättra och effektivisera det direkta mottagandet av asylsökande behöver arbetet framöver fokusera på att få de personer som fått och får uppehållstillstånd att så snabbt som möjligt etablera sig på den svenska arbetsmarknaden och i det svenska samhället. Dessutom är det nödvändigt att få till stånd ett fungerande återvändande för de personer som, efter en rättssäker process, inte bedöms ha tillräckliga skyddsskäl för att få uppehållstillstånd i Sverige.

2 Asylprocessen och mottagandet

2.1 Asylprogram – obligatorisk sfi och samhällsorientering

Asylsökande försätts idag i en lång väntan på handläggning av sin asylansökan med en lika lång tid av ovisshet och passivitet som följd. Människors inneboende drivkraft och hopp om att bygga en bättre framtid riskerar att avta ju längre tiden går.

Kristdemokraterna vill möta denna situation genom att tidigarelägga den utbildning (sfi och samhällsorientering) som nyanlända erbjuds till asyltiden. Därför vill vi införa

krav på att asylsökande erhåller och ska delta i 15 timmar språkutbildning och nio timmar samhällsorientering per vecka. Kristdemokraterna anslår totalt 200 miljoner kronor för detta ändamål under 2018, 500 miljoner under 2019 och 600 miljoner år 2020. På sikt överväger vinsterna i snabbare integration de extra kostnader som detta medför. En kraftigt kortad etableringstid är något som är bra för både den enskilda människan och samhället i stort. Länsstyrelserna som idag ansvarar för asylsökandes sysselsättning ska även administrera asylprogrammen, vilket innebär att medlen förs till utgiftsområde 1. Till förmån för asylprogrammet säger Kristdemokraterna nej till regeringens satsning på Svenska från dag ett.

Utöver utbildningstiden ska asylsökande ha ett arbetskrav på sig om 16 timmar per vecka vid det egna asylboendet. Det innebär att den asylsökande förväntas bidra med till exempel lokalvård, matservering, trädgårdsarbete och vaktmästartjänster, alltså uppgifter som idag åligger asylboendenas personal att sköta. Den som inte deltar i utbildningen eller uppfyller arbetskravet kan få sin dagersättning nedsatt.

2.2 Korrekta beslutsunderlag

Felaktig information, osäkerhet och bristande tilltro till myndigheter kan göra att asylsökande uppmuntras att göra sig av med identitetshandlingar och uppge falska uppgifter då de tror att detta påverkar deras möjligheter i asylprocessen positivt. Detta kan göra att den asylsökandes rättssäkerhet äventyras och att mottagningssystemet förlorar i legitimitet hos allmänheten.

En hög legitimitet för asylsystemet är väldigt viktigt såväl för den asylsökande som för allmänhetens syn på invandring, och för integrationen. Om det råder en utbredd uppfattning om att det fuskas för att få uppehållstillstånd kommer många tro att människor befinner sig i Sverige på felaktiga grunder. Det skapar i sin tur negativa attityder och kan försvåra integrationen.

Som ett led i att göra beslutsunderlaget så komplett som möjligt menar Kristdemokraterna att information ska lämnas då själva asylansökan görs om att den asylsökande ska uppge samtliga anhöriga. Detta är för att underlätta styrkandet av den asylsökandes identitet. Att det finns tillräckligt med tolkar är också viktigt för att beslutsunderlagen ska vara korrekta. Det råder idag brist på tolkar, vilket försvårar kommunikationen. Det behövs därför fler tolkar, inte minst kvinnliga sådana.

2.2.1 Åldersbedömningar av ensamkommande

Sedan maj 2017 ska en åldersbedömning av asylsökande barn och unga göras redan tidigt i asylprocessen, vilket Kristdemokraterna välkomnar. Den nya processen för medicinska åldersbedömningar har tagits fram av Rättsmedicinalverket och bygger på undersökning av knän med magnetkamera och röntgen av visdomständer där undersökningarna kompletterar varandra samt ska göras av två av varandra oberoende personer.

Att åldersbedömningarna nu görs tidigare i asylprocessen är viktigt för att i så stor utsträckning som möjligt undvika att vuxna asylsökande placeras tillsammans med ensamkommande barn och unga, men också för att tillförsäkra att de resurser som ska gå till barn inte används till vuxna.

Kristdemokraterna anser att ensamkommande som redan fått ett avslagsbeslut på sin asylansökan och där åldern varit av avgörande betydelse ska erbjudas möjlighet att

genomgå en medicinsk åldersbedömning, enligt Riksmedicinalverkets nya metoder, före det att en avvisning eller utvisning verkställs.

För att fördjupa kunskapen om magnetkameraundersökning som metod har Socialstyrelsen fått ett uppdrag som ska redovisas i slutet av november 2017. Det är angeläget att de metoder som används utvärderas kontinuerligt.

2.3 Asylansökningsområden

Kristdemokraterna föreslår att alla personer som avser att söka asyl i Sverige hänvisas till asylansökningsområden nära våra stora gränsövergångar. Där registreras asylansökan och det görs en första ”sortering” av ärendena. Syftet är att få till stånd en snabbare registrering och en beslutsprocess som är både rättssäker och effektiv. Genom ett samlat mottagande och beslutsprocess ökar möjligheten att förhindra att människor avviker och hamnar i en utsatt situation.

I asylansökningsområdena ordnas boende för de asylsökande under den första fasen i asylutredningen. Personer som uppenbart inte medverkar till att styrka sin identitet, som kommer från så kallade säkra länder eller som i enlighet med reglerna i Dublinförordningen bör få sin asylansökan prövad i annat land ska få ett snabbt avvisningsbeslut. Detsamma gäller personer som bedöms vara en säkerhetsrisk.

Asylansökningsområdena ska bemannas med sjukvårdskompetens för att möta vårdbehov och behov av psykosocialt stöd. Många av de som kommer till Sverige som asylsökande lider exempelvis av posttraumatiskt stressyndrom. Därför är det viktigt att dessa kompetenser finns tillgängliga direkt vid mottagandet så att det hälsofrämjande arbetet påbörjas tidigare.

2.4 Vård av asylsökande med svåra trauman

Enligt budgetpropositionen är det långa väntetider i flera delar av landet gällande vård som är anpassad för asylsökande som har påverkats av upplevelser, trauman och andra risker under flykten. Med anledning av det mycket stora antalet asylsökande som kom under hösten 2015 ökar troligen belastningen på traumacenter för krigs- och tortyrskadade. Inom ramen för Kristdemokraternas satsning på psykiatri avsätts medel för att säkerställa att denna vård finns tillgänglig för alla som kan vara i behov av den, och så fort som möjligt.

2.5 Rätt att arbeta från första dagen

Idag måste asylsökande som vill arbeta få ett undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd, ett så kallat AT-UND. För att erhålla ett sådant måste den asylsökande lämna in godtagbara identitetshandlingar eller på annat sätt medverka till att klarlägga sin identitet. Detta villkor infördes som ett sätt att få fler asylsökande att klarlägga sin identitet.

Antalet asylsökande som har fått AT-UND ökade från 26 818 år 2015 till 28 427 år 2016 enligt Migrationsverkets årsrapport. Dock är det få av dessa personer som har arbete, år 2016 var detta antal 1 271 personer.

Med ett kraftigt ökat antal asylsökningar och avsevärt längre handläggningstider är det mycket viktigt med sysselsättning för de asylsökande och att så många som möjligt

kan arbeta. Arbete och språk är i flera avseenden att betrakta som nycklar in i samhället. För att få så många asylsökande som möjligt att arbeta anser Kristdemokraterna att villkoret om identitetshandlingar för att få AT-UND bör tas bort.

För asylsökande som vill börja arbeta finns fler praktiska hinder som måste undanröjas. Det har handlat om problem med att få det samordningsnummer som behövs för att bland annat kunna begära A-skattsedel. Skatteverket har föreslagit en lösning på detta problem, och vi anser att detta måste åtgärdas skyndsamt.

Kristdemokraterna föreslår därutöver att asylsökande som får ett reguljärt arbete ges ett fribelopp om 3 000 kronor som den enskilde kan tjäna per månad utan att dagersättningen minskas.

2.6 Ensamkommande barn och unga

2.6.1 Nationell krissocialjour för ensamkommande

Situationen sedan 2015 har tydliggjort de svårigheter som kommunerna redan tidigare har upplevt i vissa lägen när de inte klarat sitt uppdrag fullt ut. De humanitära kriserna runt om i världen har satt, och sätter alltjämt, mycket hård press på de svenska samhällsinstitutioner som ansvarar för asylmottagandet. Kommuner och landsting har gjort ett imponerande arbete i mottagandet för att ge möjligheter till boende, hälsovård, utbildning och arbete. Många kommuner bedömer alltjämt att de inte kan leva upp till kraven för att garantera de asylsökandes rättigheter. Det är ett akut behov av bland annat fler socialsekreterare, gode män och familjehem. För att hantera den pressade situationen har kommunerna tvingats att göra avkall på de grundläggande kvalitetskraven.

För att avlasta kommunernas socialtjänst krävs en förnyad ansvarsfördelning och nya arbetsformer. Vi anser därför att en nationell krissocialjour bör inrättas. När kommunerna bedömer att de behöver extra hjälp kan sådan avropas från den nationella krissocialjouren. Med en nationell organisation kan resurserna användas optimalt. Dessutom kan riskerna för att barnens trygghet och rättssäkerheten åsidosätts minimeras.

Bristerna i asylmottagandet är och har varit särskilt allvarliga för de ensamkommande barnen och ungdomarna. En anledning är osäkerheten runt deras boende. En annan anledning till att de ensamkommande är utsatta är att de har helt andra behov än vad socialtjänsten traditionellt är van vid. Många har svåra upplevelser bakom sig. Upplevelser av trauma, tortyr och separation, otrygghet samt förföljelse och diskriminering. Sömnproblem, ångest, oro och posttraumatisk stress är vanligare än hos befolkningen i stort. Det är inte ovanligt att den obarmhärtigt långa och ovissa asylprocessen ytterligare förstärker den psykiska ohälsan. Socialtjänsten har saknat metoder för att utföra de utredningar och uppföljningar som möter de asylsökandes behov. Mer om detta finns att läsa under utgiftsområde 9.

2.6.2 Lämpligt boende för ensamkommande barn och unga

Kristdemokraterna anser att fler ensamkommande barn och ungdomar i första hand ska placeras i familjehem. Eftersom antalet familjehem är begränsat har Kristdemokraterna föreslagit att fler familjehem med beredskap att ta hand om dessa barn och unga ska rekryteras och utbildas.

För de barn och unga som ändå inte kan beredas plats i ett familjehem är det viktigt att kommunen kan erbjuda annat lämpligt boende. Den nya typen av boende, stödboende för unga mellan 16 och 20 år, som infördes under 2016 är mycket välkommen. Tidigare var det endast möjligt att placera barn och unga i HVB-hem, vilket inte alltid varit lämpligt. Det nya stödboendet är i första hand tänkt för unga personer 18 år och äldre men kan, om särskilda skäl finns, även omfatta barn och ungdomar i åldern 16–17 år. Kommunernas socialnämnder ska ha ett övergripande ansvar, och en noggrann bedömning ska göras utifrån det enskilda barnets eller den unges behov.

I huvudsak bör en placering i ett stödboende endast bli aktuell när barnets eller den unges egen problematik inte ligger till grund för placeringen. Den nya reglerade formen för stödboende svarar också mot det faktiska behov som speglats av att flera kommuner redan använder boendeformer de benämner stödboende, men för vilka det tidigare inte har funnits någon reglering.

Kristdemokraterna anser att det är viktigt att en uppföljning görs av denna nya placeringsform och att tillsynen av dessa boenden säkerställs.

2.6.3 God man inom 24 timmar

När ensamkommande barn och unga anländer till Sverige saknar de per definition familj, men också i de allra flesta fall vänner och annat kontaktnät som kan ge den värme och det stöd som är så viktigt att man får när man kommer ensam till ett nytt land. Därför arbetar Kristdemokraterna för att dessa barn ska få in trygga rutiner i sina liv, främst genom ett säkert boende och gode män.

En god man ska ha nära kontakt med den minderåriga, informera om barnets rättigheter och säkerställa att barnet vet vilka fördelar som finns med en rättssäker process jämfört med de risker som följer med en avvikelse. Även om det finns exempel där barnen inte fått det stöd de borde från sin gode man så är det många barn och unga som vittnar om den positiva inverkan den gode mannen hade när de kom ensamma till Sverige. Många ensamkommande säger att det inte hade gått så bra för dem som det gjort om det inte hade varit för den gode mannen.

I dag tar det alltför lång tid från det att den minderåriga anländer till att en god man förordnas och det förekommer även att gode män har ansvar för fler minderåriga än de klarar av. Orsaken till detta är huvudsakligen bristen på gode män. Kristdemokraterna vill att alla ensamkommande barn ska få en god man inom 24 timmar efter ankomst.

Men en snabbare hantering behövs för att tillgodose barns och ungas rättigheter, exempelvis att minska risken för att de försvinner. Därför föreslår Kristdemokraterna att rekryteringen av gode män underlättas genom att en nationell kampanj genomförs och att ett nationellt register upprättas. 15 miljoner kronor anslås för dessa ändamål samt för att underlätta rekryteringen av familjehem.

2.7 Permanent lag om tillfälliga, treåriga uppehållstillstånd

Kristdemokraterna presenterade i december 2014 en ny migrationspolitik som bygger på att tidsbegränsade uppehållstillstånd införs som regel istället för permanenta uppehållstillstånd. Visserligen skulle tidsbegränsade uppehållstillstånd kunna ha en negativ inverkan på integrationen; att få ett permanent uppehållstillstånd gör det initialt lättare för den enskilde att etablera sig och börja bygga en ny framtid. Samtidigt vet vi

att många som redan fått ett permanent uppehållstillstånd ändå inte etablerats och integrerats i samhället vilket visar att uppehållstillståndets status i sig inte är det enda som påverkar. Kristdemokraterna har kommit fram till slutsatsen att vi i den situation som råder i världen och Europa behöver tillämpa tidsbegränsade uppehållstillstånd. Dessa ska dock vara utformade på ett sådant sätt att de främjar integration och ger skydd så länge det behövs.

Den som beviljas asyl i Sverige bör, enligt Kristdemokraternas förslag, som huvudregel tilldelas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som gäller i tre år. Om skyddsbehovet kvarstår efter denna tid permanentas uppehållstillståndet. Också den som under de första tre åren har kommit i egen försörjning via arbete eller eget företagande bör ges ett permanent uppehållstillstånd, även om skyddsbehovet då inte skulle kvarstå. Kristdemokraterna menar att dessa bestämmelser ska permanentas inom ramen för utlänningslagen och inte vara en del av den tidsbegränsade lagstiftningen som regeringen har infört på området.

Kristdemokraternas förslag stärker incitamenten till etablering eftersom eget arbete säkrar rätten att stanna i Sverige. Förslaget kan också påverka hur många som söker asyl just i vårt land. Att Sverige fram till nyligen, till skillnad från andra EU-länder, har tillämpat permanenta uppehållstillstånd som huvudregel har sannolikt bidragit till att fler sökt asyl här i stället för i andra EU-länder. En jämnare fördelning minskar Sveriges kostnader och underlättar etableringen för dem som kommer hit. Samtidigt är det för Kristdemokraterna centralt att rätten till familjeåterförening gäller också för dem som får ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.

2.8 Synnerligen och särskilt ömmande omständigheter

Under den tid som den nuvarande, tillfälliga migrationslagstiftningen gäller är möjligheterna att få uppehållstillstånd i Sverige snävare jämfört med den ordinarie lagstiftningen. Bland annat finns inte möjligheten att få uppehållstillstånd med anledning av synnerligen och särskilt ömmande skäl kvar, utan istället en bestämmelse om att uppehållstillstånd får beviljas om det skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande att avvisa eller utvisa utläningen. Att den tillfälliga lagen saknar bestämmelserna om synnerligen och särskilt ömmande skäl är något som Kristdemokraterna motsatt sig.

Det är vår bedömning att fler av de ensamkommande barn och unga som kommit till Sverige de senaste åren skulle ha kunnat beviljas uppehållstillstånd om regeringen inte tagit bort dessa bestämmelser. Det är också vår uppfattning att regeringens alternativa definition skapar osäkerhet kring vad som faktiskt gäller. Att återinföra bestämmelserna om synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter skulle inte rucka på principerna om att värna asylrätten, så att den som har asylskäl ska få skydd i vårt land medan den som inte bedöms ha asylskäl måste återvända hem. Att återinföra bestämmelserna om synnerligen och särskilt ömmande omständigheter vore med andra ord ett sätt att ge en möjlighet för fler ensamkommande och andra behövande att få stanna i Sverige, samtidigt som den reglerade invandringen upprätthålls.

Kristdemokraterna anslår 400 miljoner kronor för 2018 för att finansiera återinförandet av bestämmelserna om synnerligen och särskilt ömmande omständigheter.

2.9 Effektivare avvisningar

Det är viktigt att återvändandet fungerar, och att det är en tydlig skillnad mellan ett ”ja” och ett ”nej” i asylprocessen är centralt för att legitimiteten i – och förtroendet för – asylrätten och för vår reglerade migrationspolitik ska upprätthållas. Det är också centralt för att Sverige som land ska kunna vara generöst i att ge skydd till människor som är i behov av det. Enligt statistik från gränspolisens hade 12 000 personer som fått nej på sina asylansökningar avvikit och var efterlysta av polisen i augusti 2017. Den kommande femårsperioden väntas ytterligare 50 000 personer avvika, enligt Migrationsverkets prognos.

Att avvika eller att ”gå under jorden” innebär dels stora risker för den enskilda, dels att parallellsamhällen riskerar att etableras. Det är en utveckling som vi måste motverka.

Regeringen lägger 114 miljoner 2018, 199 miljoner 2019 och 76 miljoner 2020 för att stärka upp vad gäller behovet av förvarsplatser. Detta är positivt men Kristdemokraterna menar att mer behövs för att åstadkomma ett ordnat mottagande och en större andel verkställda avvisningar och utvisningar. Partiet anslår därför 180 miljoner kronor ytterligare under treårsperioden för att tillskapa 50 fler förvarsplatser.

För att möjliggöra fler avvisningar och utvisningar är det också viktigt att Sverige ingår fler bilaterala överenskommelser (så kallade återtagandeavtal) med de viktigaste mottagarländerna för att dessa ska ta emot sina medborgare. Det behövs även mer resurser till polisen för att de ska kunna verkställa avvisningar och utvisningar och även i större utsträckning genomföra inre utlänningskontroller. Kristdemokraternas satsningar på polisen redogörs för inom ramen för utgiftsområde 4.

I förhandlingarna om nya åtgärder mot terrorism som ägde rum under våren 2017 var en av Kristdemokraternas prioriterade frågor – som också vann stöd under förhandlingarna – att elektronisk övervakning vid avvisningsbeslut ska utredas. Kristdemokraterna menar att elektronisk fotboja ska kunna användas som alternativ till förvarstagande där det föreligger säkerhetsrisk. Vid 2016 års utgång fanns totalt 357 förvarsplatser medan över 10 000 personer var registrerade som avvikare efter beslut om avvisning eller utvisning. Det är uppenbart att det behövs alternativ till förvarsplatser. Personer med fotboja, som skulle kunna fungera som ett slags kommunarrest, kan förbereda sin hemresa. Samtidigt skulle ett avvikande upptäckas omedelbart, antingen när fotbojan avlägsnas eller när personen som är utrustad med en sådan avviker från sitt tillåtna geografiska område.

Avslutningsvis i detta avsnitt bör framhållas att lagstiftningen idag är sådan att brottsliga gärningar kan innebära utvisning. Kristdemokraterna menar att utvisning, för personer med uppehållstillstånd, bör bli en betydligt vanligare rättsverkan än vad som är fallet idag. Detta bör exempelvis gälla vid vålds- eller sexualbrott. Det är dock brottets grad av allvarlighet och inte dess art som ska styra påföljden, inklusive om det ska föranleda utvisning. Om en utvisning inte går att verkställa, exempelvis för att det inte finns något mottagande land, eller att ett verkställande skulle innebära ett konventionsbrott, så ska utvisningsbeslutet kunna genomföras när verkställighetshindren inte längre föreligger.

2.10 Ett gott mottagande av nyanlända

Om vi långsiktigt ska klara flyktingmottagandet på ett bra sätt kan vi inte fortsätta att välkomna asylsökande in i ett långvarigt utanförskap. För många nyanlända och inte

minst ensamkommande unga är skolan en av de första kontakterna med det svenska samhället. Vi föreslår att de förstelärare som väljer att arbeta i utanförskapsområden ska få ett löneyft om 10 000 kronor. Mer om Kristdemokraternas satsningar på skolan finns att läsa under utgiftsområde 16.

2.11 Inrätta en inspektion för migrationsfrågor

En rättssäker migrationsprocess förutsätter att varje steg är rättssäkert. Att myndigheter har ett ansvar att själva se över sina rutiner och följa upp sitt arbete är inte tillräckligt. Därför föreslår Kristdemokraterna att en inspektion för migrationsfrågor inrättas. Syftet med denna inspektion är att verka för rättssäkerhet och effektivitet genom hela migrationsprocessen, det vill säga i hanteringen hos Migrationsverket, utlandsmyndigheter, domstolar, polis och i samverkan med kommuner och landsting.

Målet med en inspektion för migrationsfrågor är att upptäcka systembrister och därigenom höja rättssäkerheten för den enskilde. Därför bör inspektionens fokus ligga på att säkerställa en korrekt och enhetlig tillämpning av lagstiftningen, och att samarbetet mellan ansvariga myndigheter fungerar och ger förutsättningar till upprätthållen rättssäkerhet.

En inspektion för migrationsfrågor kan närmast jämföras med Inspektionen för socialförsäkringen. Den nya inspektionens granskning bör främst ske genom bedömning av myndigheternas egna system för styrning. Exempelvis ska den kunna kartlägga huruvida olika delar av Migrationsverket eller polisen skiljer sig åt i hanteringen av liknande fall, om det finns omotiverade skillnader mellan domstolar, på vilket sätt och hur snabbt Migrationsverket rättar sig efter ny praxis, hur olika utlandsmyndigheter arbetar med handläggning och i vilken mån myndigheterna lever upp till regeringens satta mål.

2.12 Hjälporganisationerna ska få ökat stöd

Vi behöver ta tillvara de enskilda krafter och organisationer som vill och kan hjälpa. Gåvor till frivilligorganisationer strömmar in och är ett tydligt exempel på att enskilda vill hjälpa till i både mottagandet av nyanlända och den senare integrationsprocessen.

Här behöver kommunerna jobba tillsammans med både enskilda och det civila samhället. Det civila samhället är oersättligt och förtjänar samhällets erkännande och stöd. I rådande läge är det därför obegripligt att regeringen valt att höja skatten på gåvor till ideella ändamål. Kristdemokraterna vill återinföra avdragsrätten för gåvor till ideella organisationer i en utvecklad version. Detta redogörs för inom ramen för utgiftsområde 3.

2.13 Kompetens gällande förföljda på grund av tro, kön eller sexuell läggning

Arbetet med att förstärka rättigheterna för dem som riskerar förföljelse på grund av tro, kön, könsidentitet eller sexuell läggning är av stor vikt. När de mänskliga rättigheterna försvagas i ett land är ofta den första varningssignalen ökade attacker mot just religiösa minoriteter och hbtq-personer. Situationen för dessa två grupper ger också ofta en god indikation på hur det är ställt med de mänskliga rättigheterna i ett land rent generellt.

Sedan 2005 ska förföljelse på grund av tro, kön, könsidentitet eller sexuell läggning ge flyktingstatus. För att Migrationsverket ska kunna följa dessa nya bestämmelser är kompetensen hos myndighetens handläggare naturligtvis avgörande och flera viktiga åtgärder, i form av referensgrupper, utbildningsinsatser och seminarier, har genomförts sedan den nya lagstiftningen infördes i syfte att höja kompetensnivån.

När det kommer till konvertiter till kristendom är det just skiftet från en övertygelse till en annan som utreds av Migrationsverket och huruvida denna konversion är genuin. Efter att kritik riktats mot hur myndigheten har gjort dessa bedömningar har ett skifte skett där kunskapsfrågornas betydelse tonats ned till förmån för den asylsökandes egen berättelse om hur vägen till konversion har sett ut. Detta är något som Kristdemokraterna välkomnar. Men trots insatserna hos Migrationsverket finns det fortfarande mycket som tyder på att lagstiftningens intention från 2005 ännu inte har uppnåtts. Kristdemokraterna menar därför att det är dags att se över lagen i syfte att tydliggöra nu motstridiga uttalanden. Flera oklara uttryck, till exempel vad det innebär att leva ”öppet” med sin sexuella läggning eller sin tro, behöver klargöras bättre.

2.14 Se över EBO-lagen

Kristdemokraterna anser att EBO-lagstiftningen är problematisk på många sätt. Trots namnet har EBO blivit inneboende, inte eget boende. Konsekvensen är trångboddhet, frekventa flyttar och socialt utanförskap. Det finns fall där tio till tolv personer trängs i en tvårumslägenhet. Oseriösa aktörer utnyttjar situationen och handel med adresser förekommer. EBO leder även till att nyanlända koncentreras till vissa områden.

Lokalpolitiker i kommuner som Malmö och Södertälje har därför länge försökt uppmärksamma oss rikspolitiker på de svåra och allvarliga konsekvenser som EBO medför. Vi behöver en jämnare fördelning mellan landets kommuner av såväl nyanlända som asylsökande, både för de asylsökandes skull och för att underlätta arbetet med att ta emot och slussa in dem i samhället. För att fler ska välja anläggningsboende och för att bryta den destruktiva trångboddheten behöver EBO-lagen ses över och ekonomiska styrmedel användas på lämpligt sätt.

För att förhindra att nyanlända väljer trångbott eget boende vill Kristdemokraterna skärpa kraven på de som väljer EBO. De som vill välja eget boende har bevisbördan vad det gäller att kunna uppvisa ett trovärdigt och värdigt boende för Migrationsverket i den kommun den asylsökande vill bosätta sig i. Detta bör vara ett villkor för att kunna erhålla etableringsersättning. Kommuner och deras kommunala bostadsföretag bör sedan identifiera boenden där trångboddhetsnormer överskrids.

Under 2016 behandlade riksdagen den så kallade anvisningslagen vilken ålägger kommuner att ta emot nyanlända utifrån olika parametrar för värdigt boende. Dessa parametrar bör också vägleda miniminormer i eget boende. Asylsökande i bostäder där normerna överskrids hänvisas till anläggningsboende under Migrationsverkets försorg.

3 Familjeåterförening och anknytningsinvandring

Under den tid som den nuvarande, tillfälliga migrationslagstiftningen gäller har möjligheterna till familjeåterförening begränsats. Bland annat innebär detta att personer som tilldelats uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande, och som ansökte om

asyl efter det att den tillfälliga lagen aviserades, inte har möjlighet till familjeåterförening under denna tid.

Kristdemokraterna anser att familjens betydelse för upplevelsen av gemenskap, trygghet och stabilitet är mycket viktig – och det gäller inte minst i en orolig och ständigt föränderlig omvärld. Vi värnar familjesammanhållning och det är vår utgångspunkt att familjer ska kunna återförenas. Detta är inte minst en integrationsfråga. Det är bättre att de människor som kommit till Sverige fokuserar på att så fort som möjligt etablera sig på arbetsmarknaden och i samhället, istället för att oroa sig för sina anhöriga.

Vi har därför motsatt oss de inskränkningar av möjligheten till familjeåterförening som gäller under den tillfälliga migrationslagstiftningen och anslår därför 1,1 miljarder kronor för 2018 för att stärka rätten till familjeåterförening under den tid som den tillfälliga migrationslagstiftningen gäller.

I enlighet med migrationsöverenskommelsen från oktober 2015 står Kristdemokraterna bakom förslaget om att nyetablerade relationer ska omfattas av försörjningskrav. Vi är även positiva till att på sikt återinföra sista-länken-bestämmelsen, dock under ett försörjningskrav.

3.1 Kvinnor som kränks eller riskerar att kränkas – tvåårsregel

Den person som söker uppehållstillstånd för att få leva med en person i Sverige kan beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som gäller under två år – den så kallade tvåårsregeln. Om förhållandet upphör innan utgången av två år ska personen ifråga återvända till sitt hemland. Regeln kom till för att förhindra skenäktenskap.

Dessvärre har det visat sig att kvinnor som misshandlas av sin partner försatts i en tvångssituation. De har helt enkelt haft att välja mellan att fortsätta utstå psykisk eller fysisk misshandel eller att bli utvisade från Sverige. Därför ändrades lagen och i dag kan den person som utsatts för våld eller annan allvarlig kränkning under förhållandet, och av det skälet lämnat detsamma, beviljas fortsatt uppehållstillstånd även om förhållandet upphört innan två år förflutit.

Lagändringen förefaller dock inte ha inneburit att situationen förbättrats i avsedd omfattning. Kvinnor som borde ha fått stanna har inte fått göra det. En orsak till detta är att även om kvinnan brutit upp från förhållandet på grund av exempelvis misshandel, krävs att sammanboendet inte varit helt kortvarigt och att förhållandet från början var seriöst. Om man finner att förhållandet varit oseriöst eller kortvarigt, bedöms orsaken till uppbrottet som relativt oväsentligt.

I betänkandet Kvinnor och barn i rättens gränsland (SOU 2012:45) påpekar regeringens utredare att tusentals kvinnor varje år söker hjälp efter att ha utsatts för våld av sina män. Utredningen menar att kunskapen hos kvinnorna är bristfällig och att informationen borde bli bättre. Det finns tyvärr exempel på män som systematiskt utnyttjar utländska kvinnor genom att inleda ett förhållande med dem och inom två år antingen överge dem eller på annat sätt göra så att de tvingas lämna förhållandet. Dessa män är väl medvetna om att kvinnorna kommer att utvisas om förhållandet upphör innan två år har gått.

För att kunna utreda om det finns skäl att misstänka att referenspersonen kan komma att förgripa sig på sökanden i framtiden, eller för att fastställa att han tidigare förgripit sig på sambo eller maka, bör en kontroll göras genom registerutdrag. Vi menar att utdrag från brottsregistret avseende brott mot liv och hälsa (3 kap.), brott mot frihet och

frid (4 kap.), frid och sexualbrott (6 kap.) ska hämtas in för samtliga referenspersoner. Även meddelande om besöksförbud ska hämtas in.

Kristdemokraterna menar att det även bör göras en kontroll utifrån folkbokföringsregistret samt Migrationsverkets register om tidigare anknytningsförfrågningar. Det kan ge en bild av om någon tidigare ansökt om uppehållstillstånd på grund av anknytning till personen ifråga. På så sätt kan ingen sätta i system att inleda ett förhållande och sedan överge personen i fråga innan tvåårsperiodens utgång.

I de fall det framkommer att referenspersonen tidigare dömts för brott mot kap. 3, 4 eller 6 i brottsbalken bör sökanden alltid informeras om detta muntligen. De svenska ambassader som hanterar ansökningsprocessen bör även få i uppdrag att ge sökande en mer fullständig information om vilka rättigheter de har och vilket skydd som kan ges. En sådan information bör inkludera reglerna kring tvåårsgränsen. Den som utsätts för misshandel och kränkningar ska inte vara utlämnad till den som begår brottet. Den situation som alltjämt råder innebär att det kan uppfattas som att ”lite stryk ska man tåla”. Det är helt oacceptabelt. Ytterligare steg behöver vidtas för att kvinnorna som blir misshandlade inom tvåårsperioden inte ska försättas i en tvångssituation.

4 Utveckla arbetskraftsinvandringen

Sverige behöver fler företag som startar, växer och anställer. Det ställer krav på ett konkurrenskraftigt näringsklimat men också på att det finns en god tillgång till kvalificerad arbetskraft. Arbetskraftsinvandring bidrar därigenom till att ett land utvecklas och till en växande ekonomi.

Men arbetskraftsinvandring är också ett sätt att skapa fler lagliga vägar in i Sverige och EU. Om fler länder ökade möjligheterna till arbetskraftsinvandring skulle fler människor som söker sig från utsatthet och fattigdom, men som inte har asylskäl, ges förutsättningar att kunna arbeta och försörja sig i ett annat land.

Kristdemokraterna vill se fler vägar in till Sverige för den som vill komma hit och arbeta, vilket inte minst gäller inom yrken där det i dag råder brist på arbetskraft i Sverige. Bland annat bör personer som studerat i Sverige ges möjlighet att stanna under minst sex månader efter att studierna avslutats för att söka arbete eller starta företag här. Men utöver detta finns flera saker att göra för att underlätta och stimulera en ökad arbetskraftsinvandring till Sverige.

Till att börja med är ett av de problem som personer som vill komma till Sverige för att arbeta, och arbetsgivare som vill anställa utländsk arbetskraft, stöter på idag alltför långa väntetider för prövning av ansökan om arbetstillstånd. Kristdemokraterna vill tillsammans med de övriga allianspartierna korta handläggningstiderna för arbetstillstånd och utöka möjligheterna till digital hantering, bland annat genom att en så kallad 30-dagarsgaranti vid komplett ansökan införs hos Migrationsverket. Ansökningar om arbetstillstånd som inte kräver kompletteringar ska inte ha en handläggningstid längre än 30 dagar.

Vidare är en fråga som varit alltför aktuell under de senaste åren den orimliga praxis som lett till de så kallade kompetensutvisningarna av högkvalificerad arbetskraft, vilka fått avslag på sina ansökningar om förlängt arbetstillstånd till följd av mindre förseelser från arbetsgivarens eller en tidigare arbetsgivares sida. Även om det är fortsatt viktigt att

värna om villkoren på svensk arbetsmarknad och motverka missbruk av reglerna menar Kristdemokraterna att detta inte får leda till oproportionella konsekvenser för den enskilde.

Trots flera uppmaningar från Kristdemokraterna och övriga Alliansen har regeringen dragit ut på tiden och enbart föreslagit åtgärder som är otillräckliga för att till fullo möta problemet. Under tiden som regeringen har haft på sig att agera har alltifrån arkitekter till programmerare som arbetar och betalar skatt i Sverige utvisats på grund av mindre misstag.

Regeringen har nu genom en proposition (2016/17:212) föreslagit att det ska vara möjligt att avstå från att återkalla ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete om arbetsgivaren, utan att Migrationsverket uppmärksammat felet, har avhjälpt brister i anställningsvillkoren som annars skulle leda till återkallelse. Kristdemokraterna och de övriga allianspartierna anser att detta inte är tillräckligt och har därför åter motionerat – men denna gång skarpt – utifrån utgångspunkten att proportionalitetsprincipen ska beaktas vid handläggningen av frågor om arbetstillstånd. Motionen behandlas av riksdagen under hösten 2017.

Något som också bör framhållas är att även om arbetskraftsinvandring bidrar till bättre kompetensförsörjning och ökade möjligheter för företag att växa och anställa, förekommer samtidigt fall av dåliga villkor, falska anställningar och handel med anställningsavtal. Naturligtvis måste alla former av missbruk av regelverket för arbetskraftsinvandring motverkas.

Kristdemokraterna och de övriga allianspartierna har därför lämnat förslag om insatser för att motverka missbruk av arbetstillstånd. Vi vill att direktåtkomst införs för Migrationsverket till vissa uppgifter hos bland annat Skatteverket. Genom direktåtkomst till uppgifter om till exempel antal anställda i verksamheten, omsättning, resultat, inbetalda skatter och avgifter kan Migrationsverket kontrollera att regelverken efterlevs på ett mer effektivt sätt. Här finns utredningsförslag klara sedan tidigare. Regeringen måste snarast till riksdagen lägga fram ny lagstiftning.

5 Flyktingpolitik inom EU

5.1 Dublinförordningen

Dublinförordningen tillkom så att medlemsländerna i EU på ett effektivt sätt skulle kunna bestämma vem som har ansvaret för att pröva en asylansökan, garantera rimliga tidsfrister och motverka att asylansökningar lämnas in i flera medlemsstater samtidigt. Länderna är skyldiga att överta eller återfå asylärenden från andra medlemsländer i de fall då de är ansvariga enligt förordningen. Denna ordning har sina fördelar och sina nackdelar. Den medför exempelvis en tydlighet i frågan var en person ska söka asyl och den gör att ingen riskerar att hamna utanför systemet i ett läge när ingen medlemsstat vill ta hand om en persons asylansökan.

Det står helt klart att Dublinförordningen behöver ses över i sin helhet och det pågår i nuläget förhandlingar om en reformering, vilket Kristdemokraterna välkomnar. Kristdemokraterna ser det som mest rimligt att personer som vill söka asyl i EU gör det vid gemensamma EU-beskickningar innan inresa eller vid unionens yttre gräns och att de asylsökande därefter fördelas mellan EU:s medlemsstater baserat på en specifik

fördelningsnyckel. Det skulle göra att enskilda inte kan välja land att söka asyl i men var och en skulle likväl försäkras att få sina asylskäl prövade. I särskilda fall bör dock hänsyn kunna tas till exempelvis personlig anknytning till en viss medlemsstat eller om den asylsökande besitter specifika språkkunskaper.

Sverige har länge varit ett av de länder i Europa och västvärlden som flest sökt sig till och som har tagit ett mycket stort ansvar vad gäller att välkomna asylsökande. Under 2014 och 2015 sökte nästan en kvarts miljon människor asyl här, vilket i förhållande till befolkningens storlek är mer än något annat land i västvärlden. Om övriga EU-länder hade tagit emot lika många asylsökande per capita som vårt land gjorde under 2015 hade unionen gemensamt kunnat välkomna hela åtta miljoner asylsökande under ett år då nöden var mycket stor. Det är genant att inte fler länder kunde tänka sig att vara med och bidra.

I fördelningen av asylsökande mellan medlemsstaterna bör hänsyn framför allt tas till befolkningsstorlek, ekonomisk styrka och tidigare ansvarstagande på asylområdet. Sverige bör gentemot EU och övriga medlemsstater, som förstahandsalternativ, driva linjen om en reformering av Dublinförordningen i enlighet med dessa principer.

5.2 Kvotflyktingar och nödvisum

Kvotflyktingssystemet är idag en av få lagliga vägar in till Europa. Fram till 2016 tog Sverige emot ungefär 1 900 kvotflyktingar per år, men i och med migrationsöverenskommelsen från 2015 har Sverige successivt ökat antalet kvotflyktingar till 5 000 personer årligen från 2018.

Kristdemokraternas målsättning är att Sverige ska verka för ett ökat ansvarstagande också från EU i denna fråga. Alla medlemsstater ska ta emot kvotflyktingar och fler kvotflyktingar totalt sett ska tas emot i EU. Därför behövs en uppgörelse om ett kvotfördelningssystem i Europa.

I dag går det inte att söka asyl i EU på distans från utlandet. Man kan inte heller få visum till ett EU-land för att söka asyl. Många människor på flykt ser sig därför hänvisade till illegala och hänsynslösa flyktingsmugglare. Kristdemokraterna anser att gemensamma steg bör tas från EU:s länder att i samarbete med UNHCR öppna möjligheten att söka nödvisum före inresa till EU. Detta är också en fråga som finns med i migrationsöverenskommelsen från 2015. En utredning är tillsatt som ska se över frågan om nödvisum och redovisa sina slutsatser senast den 31 december 2017.

6 Uppvärdera medborgarskapets betydelse

Medborgarskapet är i grunden en fråga om säkerhet, trygghet, rättigheter och skyldigheter, liksom om identitet. Om du som vuxen vill bli svensk medborgare ska du kunna styrka din identitet, ha permanent uppehållstillstånd, uppehållsrätt eller uppehållskort och ha bott i Sverige en viss tid. Tiden kan variera, i de flesta fall ska du ha varit bosatt i Sverige i fem år från den dagen du har fått uppehållstillstånd, men för den som är statslös eller flykting enligt Genèvekonventionen gäller 4 år. Kortare tid gäller för nordiska medborgare eller om man är gift med en svensk medborgare.

För att få svenskt medborgarskap ska man också ha levt ett skötsamt liv i Sverige. Om man har begått ett brott kan man ändå bli svensk medborgare, men först efter en

karenstid. Hur lång den är beror på vilket straff man fått. Döms man exempelvis att betala 30 dagsböter kan man få sitt medborgarskap tidigast ett år efter brottet. Handlar det om grövre brott, och man får fängelse i ett år, så kan man få medborgarskap tidigast sju år efter brottet, fängelse i sex år ger en karantänstid på tio år efter avtjänat straff innan man kan komma ifråga för medborgarskap. Om man dessutom begått brott flera gånger kan karenstiden bli längre.

6.1 Obligatoriskt med samhällsorientering

Medborgarskap är inte vad som helst. Det innebär rättigheter och skyldigheter. Det är varje persons skyldighet att ta ansvar för samhället genom att bidra till att främja det gemensamma bästa. Att följa lagarna – så länge de inte bryter mot naturliga rättigheter – är en annan medborgerlig skyldighet. En av många rättigheter som följer av medborgarskapet är att ha inflytande över det politiska livet och de lagar man lyder under. Denna rättighet speglas i skyldigheten att ta ansvar för samhällets styrning genom att delta i demokratiska val.

Kristdemokraterna anser att det är dags att uppvärdera medborgarskapets betydelse. Det är önskvärt att de som vill och kommer att leva i Sverige under en lång tid också har ett svenskt medborgarskap. Medborgarskapet ska ses som ett mål, inte ett medel. Kunskapen om det svenska samhället är en viktig nyckel för att på ett aktivt sätt kunna utöva sina medborgerliga rättigheter och skyldigheter.

Kristdemokraterna anser att de som söker medborgarskap ska ha genomgått undervisning i samhällsorientering. För dem som inte deltagit i denna undervisning tidigare ska det erbjudas möjlighet att göra det i samband med ansökningen.

Ordentlig kunskap om det svenska samhället är en viktig nyckel för att på ett aktivt sätt kunna utöva sina medborgerliga rättigheter och skyldigheter. Liknande krav i olika varianter är mycket vanliga i andra jämförbara länder. Norge införde under 2006 krav på att de som söker medborgarskap ska ha fått ett antal undervisningstimmar i exempelvis samhällskunskap.

6.2 Medborgarskapsceremoni och medborgarbok

För att tydliggöra medborgarskapets betydelse vill vi att alla kommuner ska arrangera offentliga medborgarskapsceremonier för att välkomna nya medborgare. Alla som blir medborgare eller myndiga bör också få en medborgarbok där de rättigheter och skyldigheter som följer av medborgarskapet förmedlas.

6.3 Återkalla medborgarskap som erhållits genom mutor eller bestickning

När det är uppenbart att en person fått svenskt medborgarskap genom mutor eller bestickning bör det, genom en grundlagsändring, vara möjligt för domstol att återkalla medborgarskapet. I det fallet ligger ansvarsbördan på myndigheten. Genom att erhålla sitt medborgarskap på falska grunder begår en person en brottslig handling och ska straffas för densamma. På så sätt markeras medborgarskapets vikt och att man inte kan tillförskansa sig det svenska medborgarskapet på olaglig väg. Ett liknande förslag

presenterades av en utredning ("Omprövning av medborgarskap" SOU 2006:2) med anledning av ett antal uppmärksammade fall av mutor som inträffat några år tidigare.

6.4 Bred utredning av frågan om medborgarskap

Mot bakgrund av det ovan anförda finns all anledning att i ett större sammanhang se över medborgarskapet, krav och ceremonier, den process som föregår och eventuella skäl att förlora sitt medborgarskap.

Övriga budgetpåverkande anslagsförändringar

Med anledning av att Kristdemokraterna inte föreslår samma förändring som regeringen gällande läkemedel till barn minskar anslaget med 4 miljoner kronor för vardera året 2018–2020. Kristdemokraternas syn i denna fråga utvecklas i motionen Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Kristdemokraterna bedömer att det finns utrymme för en justering av anslagen till de myndigheter som tillämpar pris- och löneomräkning (PLO) för att på så sätt effektivisera och samtidigt finansiera prioriterade satsningar. Justeringen är beräknad som en 30-procentig minskning av PLO-uppräknningen under 2018–2020. Myndigheters anslag under utgiftsområdet justeras därför ned.

Aron Modig (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Robert Halef (KD)

Caroline Szyber (KD)

Penilla Gunther (KD)

Désirée Pethrus (KD)

Larry Söder (KD)